

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Případ Korfil, blýskání na lepší časy?

Když se psal insolvenční zákon, nikdo v komisi neměl pochyb o tom, že to má být zákon prověřitelský, tedy zákon, který ctí fakt, že „ekonomickým vlastníkem“ dlužníkovu majetku jsou věřitelé a jsou to tedy oni, kdo mají mít možnost rozhodnout o důležitých bodech řešení úpadku. Nikdo také nepochyboval o tom, že věřitelé si budou těchto svých práv vědomi a ponесou tak i riziko svého rozhodování. Co však nikdo nemohl tušit, je dnes místy se projevující soudcovský aktivismus, který nám opakovaně ukazuje zejména brněnský krajský soud. Nejenže vstupuje vlastní vůlí do světa, který náleží věřitelům, ale navíc překvapivě vylučuje věřitele z jejich vlivu pro údajný koncern apod. Situace se však možná mění, protože odvolací soud již některé jeho kroky koriguje (rozhodnutí sp.zn. 3 VSOL 126/2010-B-216).

O co jde? V případě Korfil došlo k tomu, že ačkoliv dlužník a většina věřitelů projevili snahu řešit úpadek reorganizací a za tím účelem opakovaně vyjednávali, soud v průběhu tohoto procesu překvapivě jejich další vyjednávání zablokoval, již svolanou schůzi věřitelů zrušil a sám a nečekaně rozhodl o prohlášení konkursu s argumentem, že jiný způsob řešení úpadku nepřichází do úvahy a volba konkursu reaguje na celkovou délku insolvenčního řízení a i nutnost rychlého rozhodnutí. Takový závěr však nejenže nesledoval skutečný vývoj insolvenčního řízení, ale také byl v rozporu se zákonem a principy insolvenčního práva. Dlužník totiž včas předložil reorganizační plán schválený věřiteli, jak předvídá zákon, a tím vytvořil prostor pro jeho následné další vyjednávání. Současně nebylo sporu o tom, že nabídnuté řešení bylo výhodnější než konkurs a to několikanásobně, tedy věřitelům bylo nabídnuto mnohem více, než by obdrželi při zpeněžování majetku v konkursu. Navíc, a o to je rozhodnutí soudu překvapivější, věřitelé skutečně a aktivně vyjednávali a soud jim k tomu dal i prostor a svolal několik schůzí, kde byl předem avízovaným bodem jednání i bod „rozhodnutí o způsobu řešení úpadku“.

Insolvenční zákon od počátku své existence stojí na předpokladu, že je-li na výběr mezi konkursem a reorganizací a je-li včas projevována relevantní vůle tuto volbu učinit, je exklusivním právem věřitelů tak rozhodnout. Je tím reagováno na odlišení rozhodnutí o úpadku a rozhodnutí o způsobu jeho řešení – úpadek zjišťuje výhradně soud, jeho řešení však již leží v možném rozhodnutí věřitelů, kteří si sami mohou zvážit jaké řešení je pro ně vhodnější. Role soudu se pak omezuje na přezkoumání zákonnosti postupu věřitelů a sám může meritorně rozhodnout jen tehdy, není-li dosaženo rozhodnutí věřitelů. Projevuje se tak jeden z důležitých stavebních předpokladů insolvenčního řízení, totiž předpoklad negociace – vyjednávání mezi věřiteli (a dlužníkem). Role soudu v této fázi řízení je rolí dohlédací, tedy sledující řádnost vyjednávání. Víc si soud osobovat nesmí, ledaže by předložil rozumné věcné důvody svědčící o tom, že se vyjednává pouze na oko, že nebyly splněny zákonné podmínky apod.

Odvolací soud si těchto bazálních východisek byl vědom a nejenže rozporoval závěry krajského soudu, ale také mu vytknul absenci zdůvodnění. Konstatoval-li odvolací soud, že krajský soud rozhodl předčasně, neboť dosud nedal prostor věřitelům o způsobu řešení úpadku, když již za tím účelem svolal další schůzi věřitelů, našel neuralgický bod celého sporu a tím, že rozhodnutí krajského soudu zrušil také potvrdil, že insolvenční právo má svou teorii a své principy, které není možné porušovat, resp. znevažovat, ledaže se najdou skutečnosti, které možný odklon rozumně zdůvodní. Odvolací soud tak vytknul krajskému soudu další závažný prohřešek, totiž nedostatečnost odůvodnění jeho rozhodnutí. Každý případ má svá specifika a je možné, že ad hoc bude rozhodováno jinak, než jak by se na první pohled mohlo podle zákona zdát. Soudy mají právo úvahy a zvažování principů, nicméně vždy rozumně a jednoznačně důvodně. Krajský soud se však opět dostatečným zdůvodnění vyhnul, což ostatně učinil také dříve v případě vyloučení významného věřitele z vlivu na řízení v případě OP Prostějov.

Konečnou tečku za zmíněný mi spory vždy udělají vyšší soudní instance a jejich závěry nelze předjímat, rozhodování krajského soudu je však rizikové v tom, že vyvolává negativní ex ante očekávání a narušuje možnou rovnováhu trhu. Odvolací soud toto rozkolísání částečně napravil, když vrátil úvahy krajského soudu do mantinelů insolvenčního práva a doufejme, že tento přístup bude sledován i v dalších sporných případech.

JUDr. Bohumil Havel, Ph.D.

Of counsel PRK Partners

[PRK Partners s.r.o. advokátní kancelář](#)

Jáchymova 2
110 00 PRAHA 1

Tel.: +420 221 430 111

Fax: +420 224 235 450

e-mail: office@prkpartners.com

Další články:

- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)
- [Jak fungují plánovací smlouvy v reálných situacích \(2. díl\)](#)
- [Nejvyšší soud a forma smlouvy o smlouvě budoucí: krok zpět v ochraně právní jistoty?](#)
- [„Za každou kauzou je živý příběh“](#)